

A Curie Környezetvédelmi Emlékverseny Országos döntőjéhez kapcsolódó Tehetségnap és szakmai konferencia

2011. április 15-17-én rendezte meg Curie Tehetséggondozó és Oktatásfejlesztő Alapítvány a Curie Környezetvédelmi Emlékverseny országos döntőjéhez kapcsolódó tehetségnapot és szakmai konferenciát. A verseny tematikája a vízhez kapcsolódott, ezért a konferencia témája is a víz volt. Az előadók között szerepeltek egyetemen és középiskolában „kutató” diákok is.

A tehetségnap-konferenciának a Szolnokon a **Civil ház** adott helyet.

A bevezető előadást Prof.Dr.Mika János klímanagykövet tartotta, majd **Mohácsi Csilla**, okleveles vízépítő mérnök, mérnök-tanár előadásában a Víz Keretirányelvet ismertette, mely szerint az Európai Unió új víz- és vízi környezetgazdálkodási politikát fogadott el, amiben világviszonylatban is egyedülálló célt tűztek ki. Elhatározták, hogy 2015-ig jó állapotba hoznak minden felszíni és felszín alatti vizet az Európai Unió egész területén. A cél elérését a világ legambiciózusabb jogszabályával - az EU Víz Keretirányelvével - tették kötelezővé. Magyarországnak, az Európai Unió tagjaként végre kell hajtania ezt a jelen és a jövő nemzedékei számára nagyon fontos és szép feladatot.

Szekeres Erzsébet, okleveles vegyészmérnök, mérnök-tanár a vízminőség biológiai indikációról tájékoztatót. Megtudtuk, hogy ha ismerjük az egyes fajok biológiáját (pl. tápanyag-, oxigén-, pH és egyéb igényét), akkor következtetéseket lehet levonni a víz minőségére vonatkozóan. Az élő szervezetek különbözőképpen reagálnak (indikálják) a fiziko-kémiai tényezők és általában az életfeltételek változásaira. Az indikáció lehet számbeli gyarapodás, csökkenés vagy éppen valamely igényesebb faj teljes eltűnése. A bioindex használata

Alapelv:

- A vízminőség változása egy bizonyos mértékig hatással van a flórára és faunára. A makrogerinctelenek (szemmel látható gerinctelen élőlények) a vízminőség bioindikátoraiként szolgálnak.
- Minél érzékenyebb egy élőlény, annál tisztább vízben tud csak életben maradni.
- Minél tisztább a víz, annál többféle élőlény található benne.

Módszer:

- Mintavétel: minél többféle élőlényt próbáljunk begyűjteni a vízből.
- Feldolgozás: azonosítsuk és számoljuk meg az élőlényeket
- Értékelés: csoportosítsuk az élőlényeket érzékenységük alapján, és osztályozzuk a vízminőséget

Előnyök:

- A biológiai vizsgálat eredménye pontokkal (bioindex) fejezhető ki, ill. színskála segítségével vizuálissá tehető.
- A biológiai vízminőségítés a kémiaival szemben hosszabb idejű változásokat mutat ki, és így jobban tükrözi a vízfolyás ökológiai állapotát.

- Az élőlények rendkívül sokféle szennyeződésre reagálnak, ezért a BI a vízfolyás általános biológiai állapotát is jelzi.

A BISEL vizsgálat gyakorlati megvalósítását **Surman Pál**, a Debreceni Egyetem biológus hallgatója ismertette. A biológia vizsgálatok (bioindikáció) alapján számított bioindex (BI) a vízfolyások vízminőségének az eszköze. Ez az egyszerű módszer lehetővé teszi, hogy képet kapjunk a vízfolyások ökológiai állapotáról. A biológiai vízminősítés a kémiai vízvizsgálatok értékes kiegészítése, mind tudományos, mind oktatási szempontból. A belga módszert (Belga Biotikus Index - BBI) számos laboratórium tesztelte. 1984 óta a BBI a hivatalos biológiai vízminősítési eljárás Belgiumban. A BBI minimális adaptációval egész Európában használhatónak bizonyult. A BBInek a középiskolai oktatásban is könnyedén használható egyszerűsített változatát elnevezték BISEL-nek.

A Zagyván végzett BISEL vizsgálatok eredményéről számoltak be a **Szolnoki Műszaki Szakközépiskola diákjai**. A vízminőség értékelése pedig összefüggésben áll az emberek által megváltoztatott környezettel. Ha a BISEL használatát összekapcsoljuk kémiai vizsgálatokkal, egyértelmű következtetéseket vonhatunk le a szennyeződés okairól.

Dr. Hamar József, ökológus bizonyította, hogy a Tisza vízgyűjtőjén számos esetben fordultak elő műszaki hibára vagy gondatlanságra visszavezethető rendkívüli vízszennyezések, melyek hatása inkább lokálisnak nevezhető.

A szakmai előadások után **Kormos Dénes**, a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum tagja, MTT választmányi tag, kutató, fejlesztő pedagógus a tehetségsegítő tanácsról tartott előadást. Az elhangzott definíció szerint a Tehetségsegítő Tanács olyan helyi, vagy térségi kezdeményezésre létrejött szerveződés, amely a lehető legszélesebb szakmai és társadalmi összefogással segíti a tehetségek felkutatását, fejlesztését, a tehetségesek produktumainak hasznosulását és a szükséges erőforrások bővítésének lehetőségeit. Tevékenységével hozzájárul a tehetségbarát társadalom kialakításához.

A Tehetségsegítő Tanácsok feladata, hogy intézményi, helyi, térségi, megyei vagy regionális szinten összefogják az adott terület tehetségsegítő kezdeményezéseit, és egyeztető, döntéshozó, véleményformáló fórumként kialakítsák az adott területen folyó tehetségsegítő tevékenységek optimális együttműködését. A Tanácsokban a tehetségsegítés iránt elkötelezett (szak)emberek, a területen működő tehetségsegítő szervezetek képviselői, illetve a tehetségek segítését az adott területen támogató magánszemélyek és szervezetek képviselői kaphatnak helyet. A kiszámítható állami szerepvállalás mellett szükség van a helyi, térségi erőforrások feltérképezésére, aktiválására annak érdekében, hogy bevonhatók legyenek a program erőforrásrendszerébe.

Szerveződhet helyi, területi és regionális szinten illetve létrejöhet tematikus Tehetségsegítő Tanács. A Tehetségsegítő Tanácsok létrehozására alapvetően több irányból indulhat kezdeményezés.

Kezdeményezők lehetnek

kezdeményezők	szakemberek	programban résztvevő fiatalok	felsőoktatási intézmények
	tehetségpontok	önkormányzatok	szakmai szolgáltatók
	tehetséggondozó műhelyek	önkormányzati társulások	civil szervezetek
	intézmények	egyházak	egyéni és társas vállalkozások
Meghatározandó			
cél	a szerveződés szintje	javaslat megfogalmazása a létrehozásra	

Az alakuló ülést, a megalakulását kezdeményező, vagy kezdeményezők készítik elő.

A Tehetségsegítő Tanács alakuló ülésére az alábbi dokumentumokat célszerű betérjeszteni:

- A tanács célkitűzései, szervezeti felépítése. (javaslat a téma- vagy munkacsoportokra)
- A partneri hálózat bemutatása.
- Éves munkaterv.
- A tanács ügyrendje.
- Javaslat a tanács vezetőire, és titkárára (a munkacsoportok vezetőire) .

Vacsora közben a résztvevők **kerekasztal beszélgetést** folytattak a Teheségtanácsok szerepéről, megalakulásának lehetőségéről.

A moderátorok beszámolóiban elhangzott, hogy a Curie Alapítványnak célszerű lenne kémia és környezetvédelmi Tehetségsegítő Tanácsot létrehozni. Voltak, akik már alapító tagsági szándékukat is kinyilvánították. Az alábbiak szerint körvonalazódott a tehetségsegítő tanács célja:

- a Tanács folyamatosan tájékoztatja a tagjait, szakmai fórumokról, támogatási lehetőségek megszerzéséről. Információk továbbadásával segítik a tehetséggondozás rendszerét s annak további fejlődését.
- Közvetlenül tájékozik a tehetségsegítéssel összefüggő szakmai programokról, közvetlen és közvetett segítséget nyújt ezek megvalósításában.

- Tevékenységével segíti szakterületén (kémia és környezetvédelem) a tehetségigéreték felismerését, azonosítását és folyamatos fejlesztését. Kapcsolatot teremt a tehetségnevelésben érintett szervezetek, felsőoktatási intézmények és a gazdaság szereplői között.
- a Tanács lehetőséget teremt arra, hogy tagjai a róluk szóló információkat egymás web-oldalain kiadványokban, helyi fórumokon és a médiában közre adják.
- A Tanács közreműködik Tehetségnapok szervezésében, lehetőségei szerint támogatja a programokat.
- A Tehetségtanács tagja kapcsolatot szándékoznak tartani az ország s a határon túli tehetséggondozó szervezeteivel. Neves tehetséggondozásban a tapasztalt szakembereket igyekszünk munkánk színvonalának emeléséhez megnyerni. A kémia és környezetvédelem területén szakmai munkaközösségeket szándékozunk működtetni.
- Segíti a kapcsolattartást a Szolnok Megyei Jogú Város és JNSZ megye tehetséggondozást megvalósító intézményei valamint a regisztrált Tehetségpontok között.

A második napon – április 16-án – a Curie Környezetvédelmi Emlékverseny országos döntője kapott kiemelkedő szerepet. A verseny helyszíne a Szolnoki Főiskola volt, ahol a résztvevőket Szabó István alpolgármester köszöntötte. Az országos döntőt Dr. Török Istvánné a Curie Alapítvány kuratóriumának elnöke nyitotta meg. A csapatok a teszt feladatainak megoldása után 5 perces szóbeli előadásokat mutattak be öt kategóriában (3-4. o.: 5-6. o. : 7-8. o. 9-10. o, 11-12.o).

Az előadások alatt megtekinthető kiállítások:

- A versenyre benevezésként hozott anyagok
- Mozaik Kiadó kiadványai
- Műszaki kiadó kiadványai

A felnőttek, a kísérők délelőtt szakmai előadást hallgathattak, a diákok délután személyiségfejlesztő tréningen vehettek részt. Az érdeklődők hasznos információk juthattak az EU soros elnökségről az Europe Direct (EU Információs Pont) közreműködésével és szervezett keretek között ismerkedhettek meg a Szolnoki Főiskolával.

A napot a verseny országos döntőjének **eredményhirdetése** zárta.

A harmadik napon – **április 17-én** – Szekeres Erzsébet, okleveles vegyészmérnök, mérnök-tanár vezetésével a Zagyva vízének BISEL vizsgálatát végezheték el az érdeklődő diákok, majd kilátogattak a Műszaki Szakközépiskola Vízügyi Tagintézményének laboratóriumába, ahol további kísérleteket végeztek.